Implementácia firemnej siete

Semestrálna práca

Andrej Hucík, Miroslav Kozák, Andrej Šišila

Katedra informačných sietí Žilinská Univerzita v Žiline - Fakulta riadenia a informatiky Žilina 2017

Obsah

1	Úvo	od	4
2	Cie	le práce	5
3	Top	oológia siete	6
4	Lin	ux	7
	4.1	Inštalácia operačného systému	7
	4.2	VLAN	8
	4.3	Základná konfigurácia	8
	4.4	DNS	10
	4.5	DHCP	13
	4.6	NTP	15
	4.7	Web server	19
		4.7.1 Joomla	20
		4.7.2 Mediawiki	23
	4.8	Poštový server	24
	4.9	Firewall	24
		4.9.1 Spúšťanie iptables skriptu po štarte	28
5	Win	1dows	29
	5.1	Inštalácia operačného systému	29
	5.2	Základná konfigurácia	
	5.3	DNS	32
	5.4	DHCP	
	5.5	NTP	34
	5.6	Web server	34
	5.7	Poštový server	36
	5.8	NAT	
6	Záv	rer	38

Zoznam obrázkov

1	Logická topológia siete
2	Vnútorné DNS záznamy
3	Verejné DNS záznamy
4	Nastavenie parametrov pre DNS pohľady a autentifikácia Slave DNS
	servera spoločným kľúčom
5	Konfigurácia DNS forwardera
6	Konfiguračný súbor pre DHCP
7	Konfigurácia NTP servera
8	Konfigurácia NTP na klientovi
9	Kontrola externých NTP serverov
10	Stav synchronizácie s NTP serverom
11	Konfiguračný súbor webstránky
12	Prehľad konfiguračných súborov webstránok
13	Joomla (zaciatok instalacie)
14	Joomla (instalacia MySQL)
15	Joomla (kontrola nastaveni)
16	Joomla (dokoncenie instalacie)
17	Server Manager
18	Inštalácia DHCP, DNS a IIS
19	Spôsob inštalácie novej role pre Windows Server
20	Nainštalované role pre systém Windows Server
21	DNS záznamy
22	Konfigurácia DHCP
23	Inštalácia webového servera IIS
24	Zdrojový kód stránky "web2"
25	Ukážka webových stránok "web1" (vpravo) a "web2" (vľavo) 36
26	Inštalácia poštového servera MainEnable
27	Povolenie vzdialeného prístupu
	* *

$\mathbf{\acute{U}vod}$

Základom každej firmy, či už malej, strednej alebo veľkej, je stabilná a bezpečná sieťová infraštruktúra.

V našej práci sa budeme zaoberať implementáciou a konfiguráciou menšej firemnej siete, ktorá bude pozostávať z jedného smerovača, jedného prepínača, dvoch serverových systémov a dvoch pracovných staníc. Potom na potrebných uzloch nastavíme potrebné služby, ktoré umožnia firme poskytovať služby pre vnútornú, ale aj vonkajšiu sieť.

Ciele práce

Hlavným cieľom našej práce je vytvorenie jednoduchej sieťovej infraštruktúry, ktorú bude možné nasadiť do podnikového prostredia. Vytvorenie a konfigurácia takejto siete si vyžadovalo splnenie nasledovných čiastkových cieľov:

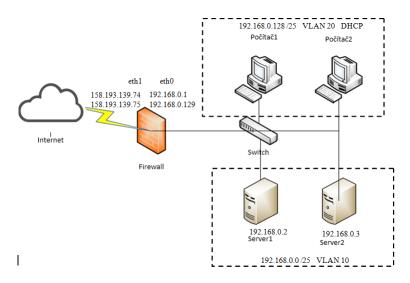
- Inštalácia operačného systému na serverové systémy, pracovné stanice a smerovač, a ich následná základná konfigurácia
- DNS: Master/Slave riešenie s replikáciou a overením
- Podpora viacerých virtuálnych web serverov a s inštaláciou niektorej z web aplikácii typu CMS or Wiki
- Firewall na smerovači cez netfilter s NAT
- Firewall na server systémoch
- NTP čas pre firmu
- SSH prístup
- DHCP
- Email

Služby bolo potrebné sprevádzkovať najprv na linuxovej distribúcií Debian 8.6.0 x64 Stable a potom aj na Windows Server 2016, preto je aj táto práca rozdelená na dve hlavné časti: konfiguráciu v linuxovom prostredí v systéme Debian a konfiguráciu v systéme Windows.

Topológia siete

Naša topológia siete pozostáva z firewallu ku ktorému je na jednom rozhraní pripojený prepínač ku ktorému su napojené dva servery a dva počítače. Na druhom rozhraní je Internet. Na linuxoch aj na windowsoch bola rovnaká topológia s výnimkou, že pri pracovaní s linuxom sa nachádzali počítače a servery v rozdielnych VLAN: Servery vo VLAN-e 10 a desktopy vo VLAN-e 20.

Keďže si Windows Server nerozumel s VLAN-ami, topológia siete sa líši v tom, že všetky koncové uzly sú v defaultnej VLAN-e (VLAN 1).

Obr. 1: Logická topológia siete

Linux

4.1 Inštalácia operačného systému

Ako serverový aj klientský operačný systém sme použili linuxovú distribúciu "Debian 8.6.0 x64 - kódové meno 'Jessie' "Najprv sme si stiahli inštalačný iso súbor s "Debian 8.6.0 stable 64 bit" vo verzií "netinst" t.j. operačný systém si sťahuje aktuálne balíčky z internetu.

V rámci nastavení počítačov (serverov a desktopov) vo VirtualBox-e sme zmenili tieto nastavenia:

- System -> Motherboard -> Base memory = 1024MB
- System -> Processor -> Processor(s) = 1 CPU
- System -> Processor -> Enable PAE/NX = zaškrtnúť
- System -> Acceleration -> Hardware Virtualization -> Enable VT-x/AMD-V
 zaškrtnúť
- Storage -> Controller: IDE -> klikneme na Empty disk -> v pravom paneli klikneme na ikonku CD a vyberieme možnosť Choose Virtual Optical Disk File. Otvorí sa dialógové okno, v ktorom vyhľadáme stiahnutý iso súbor.
- Pre servery a desktopy: Network -> Adapter 1 -> Enable Network Adapter a nastavíme Attached to -> Bridged Adapter -> eth1. Sieťové nastavenia pre firewall sú rovnaké, ako pre desktopy a servery, s tým, že Adapter 1 sme nastavili na Bridged Adapter pripojený na eth1 (lokálne rozhranie) a navyše sme zapli aj Adapter 2 ako Bridged Adapter pripojený na eth0 (verejné rozhranie).

Po nastavení virtuálky sme ju spustili. Ďalej sme postupovali v štandardnej inštalácií Debian-u. Ako doménu sme nastavili takú, ktorá nám bola pridelená: "sos3.local". Ako hostname sme nastavili doménové meno, ktoré je odvodené od jej funkcie napr. všetky servery majú označenie "SX" a desktopy "DX", kde X je poradové číslo servera/desktopu. Z doplnkový balíškov sme pre servery neinštalovali nič, jedine pre desktopy sme nainštalovali grafické rozhranie XFCE.

4.2 VLAN

Servery sú vo VLAN 10, desktopy vo VLAN 20. Smerovanie medzi VLAN-ami je vykonávané na FW preto sme na firewall-e nainštalovali balíček "vlan". Tento balíček pridá do systému softvérovú podporu podrozhraní, samotný sieťový adaptér podrozhrania podporoval. Prostredníctvom podrozhraní uskutočňujeme VLAN smerovanie, ktoré je bližšie popísané v kapitole "Firewall".

```
apt-get install vlan
```

Konfigurácia VLAN a trunking prebiehala na Cisco Catalyst prepínači. Servery S1 a S2 boli pripojené na rozhranie fa0/2, firewall na fa0/3 a desktopy na fa0/1. Vytvorili sme VLANky a pomenovali ich. Nižšie uvádzame príkazy na konfiguráciu prepínača.

```
switch(config)# Vlan 10
switch(config-vlan)# name servers
switch(config)# Vlan 20
switch((config-vlan)# name PCs
switch(config)# interface fa0/3
switch(config-if)# switchport mode trunk
switch(config-if)# switchport trunk native vlan 1
switch(config-if)# no shut
switch(config)# interface fa0/2
switch(config-if)# switchport mode access
switch(config-if)# switchport access vlan 10
switch(config-if)# no shut
switch(config)# interface fa0/1
switch(config-if)# switchport mode access
switch(config-if)# switchport access vlan 20
switch(config-if)# no shut
```

4.3 Základná konfigurácia

Každý inštalácia Debian-u obsahovala navyše tieto balíčky:

```
apt-get install tcpdump vim openssh-client openssh-server bind9-host
```

Stručný popis balíčkov:

- tcpdump nástroj na sledovanie sieťovej premávky
- vim textový editor
- openssh-client / openssh-server SSH kliet / server
- bind9-host nástroj na vykonávanie DNS dotazovania

Potom sme nainštalovali "VirtualBox Guest Additions", pre zaistenie vyššej stability a kompatibility so zariadeniami a samotným virtualizovaným systémom.

Ďalej sme si nastavili statickú IP adresáciu na serveroch a firewall-e. Preto sme upravovali súbor "/etc/network/interfaces". Nižšie je uvedený spomenutý konfiguračný súbor pre firewall.

```
source /etc/network/interfaces.d/*
# The loopback network interface
auto lo
iface lo inet loopback
# The primary network interface
allow-hotplug eth0
iface eth0 inet static
        address 158.193.139.74
        netmask 255.255.255.0
        gateway 158.193.139.1
        up /usr/local/etc/firewall.sh
auto eth0:1
allow-hotplug eth0:1
iface eth0:1 inet static
        address 158.193.139.75
        netmask 255.255.255.0
        gateway 158.193.139.1
# Vnutorna (firemna) sietovka
auto eth1
#VLAN 10 subinterface
auto eth1.10
iface eth1.10 inet static
        address 192.168.0.1
        netmask 255.255.255.128
        dns-nameservers 192.168.0.2 192.168.0.3
#VLAN 20 subinterface
auto eth1.20
iface eth1.20 inet static
        address 192.168.0.129
```

netmask 255.255.255.128 dns-nameservers 192.168.0.2 192.168.0.3

This is an autoconfigured IPv6 interface
iface eth0 inet6 auto

4.4 DNS

Systém názvov domén alebo systém mien domén, alebo systém doménových mien (Domain Name System), skr. DNS, je systém, ktorý ukladá prístup k informácii o názve zariadení (hostname) a názve domény v istej distribuovanej databáze v počítačových sieťach ako internet. Najdôležitejšie je, že poskytuje mechanizmus získania IP adresy pre každé doménové meno zariadenia (lookup) a naopak (reverse). Uvádza aj záznamy pre poštové servery (MX záznam) akceptujúce poštu pre danú doménu.

DNS poskytuje na internete všeobecne dôležitú službu, pretože kým počítače a sieťový hardvér pracujú s IP adresami, ľudia si vo všeobecnosti ľahšie pamätajú mená strojov a domén pri použití napr. v URL a e-mailovej adrese (obzvlášť nepríjemné by to bolo pri IPv6 adrese). DNS tak tvorí prostredníka medzi potrebami človeka a softvéru.

V rámci našej doménovej zóny "sos3.local" sme si museli nastaviť dva DNS servery: Master (S1) a Slave (S2). Slave zrkadlí hlavný DNS server a v prípade poruchy ho zastúpi. Keďže si Slave DNS server všetko stiahne z Master DNS servera, netreba ho primárne konfigurovať, ale stačí mu nastaviť "allow-transfer" na privátnu IP Master DNS.

Na obidva servery sme nainštalovali DNS server a nástroje na overenie jeho funkčnosti:

apt-get install bind9 bind9utils dnsutils

Master DNS serveru sme upravovali súbory "/etc/resolv.conf", kvôli konfigurácií adries DNS serverov, "/etc/bind/master/db.sos3.local" (view-lokálny), "/etc/bind/master/db.sos3.external" (view-verejný), "/etc/bind/named.conf.local" (definovanie lokálnych a verejných DNS pohľadov). Pohľady na DNS serveri sme definovali kvôli tomu, aby sme vedeli dať tomu, kto sa pýta, správnu IP adresu v závislosti od toho, odkiaľ sa pýta. Pokiaľ sa dotazuje klient z lokálnej siete, DNS server mu odpovie IP adresou v lokálnej sieti. Pokiaľ sa ale pýta klient z vonkajšej siete (internetu), DNS server odošle klientovi verejnú IP adresu. Obsah súboru "/etc/resolv.conf" je uvedený nižšie.

domain sos3.local

Master DNS
nameserver 192.168.0.2
Slave DNS
nameserver 192.168.0.3

V adresári "/etc/bind" na S1 sme vytvorili adresár "master", do ktorého sme ukladali zónové súbory pre DNS.

Pohľady pre DNS sme nastavovali na Master DNS serveri súbormi "/etc/bind/named.conf.local" (obr. 4), "/etc/bind/master/db.sos3.local" (obr. 2), "/etc/bind/master/db.sos3.external" 3). Pri dotazovaní na doménové meno nášho DNS zvnútra sa použijú privátne adersy DNS serverov zo súboru "/etc/bind/master/db.sos3.local". Pri dotazovaní na doménové meno nášho DNS zvonku sa použijú verejné adersy DNS serverov zo súboru "/etc/bind/master/db.sos3.external". O tom, aký súbor (pohľad) sa použije, rozhoduje súbor "/etc/bind/named.conf.local"

S počítačmi v lokálnej sieti vieme komunikovať pomocou ich doménových mien (napr. ping). Docielili sme to úpravou lokálneho pohľadu (viď obr. 2)Preklad doménových mien na IP adresy je definovaný v súbore "/etc/bind/master/db.sos3.local".

V súbore "/etc/bind/named.conf.options" sme nastavili adresu preposielacieho DNS servera. Preposielací DNS server (tiež známy ako "DNS forwarder") sa použije vtedy, ak lokálne DNS servery nemajú požadovaný záznam. Lokálny DNS server v takom prípade kontaktuje preposielací DNS server, ktorý dotazované doménové meno preloží za nás.

Firewall bol nakonfigurovaný tak, aby prepúšťal DNS požiadavky na lokálnej sieti, a tiež aby prepúšťal požiadavky z internetu na obidva DNS servery t.j. aby boli obidva DNS servery viditeľné zvonku (PREROUTING). Záznamy pre DNS sú pre obidve verejné IP adresy pre udp aj tcp port 53 (zdrojový aj cieľový).

V prípade, že sa vyskytli problémy, skúšali sme vypnúť firewall, kontrolovali sme konfiguračné súbory Master DNS servera príkazmi "named-checkconf" a "named-checkzone" a príkazom "tcpdump" sme monitorovali prenášané správy. Pri každej zmene konfiguračných súborov bolo treba reštartovať službu "bind9".

Výnimky pre DNS vo firewall-e sú uvedené v kapitole "Firewall".

Pre správne fungovanie SLAVE DNS servera pri výpadku MASTER DNS treba SLAVE server autentifikovať voči MASTER serveru kľúčom (viď obr. ??). Potrebujeme editovať súbor "/etc/bind/named.conf.options". V lokálnej zóne do časti "match-clients" pridáme záznam "!key fero", čím vypneme lokálnu autentifikáciu SLAVE servera, pretože lokálne SLAVE server vedel resolvovať. Vo verejnej zóne sme do "match-clients" museli pridať záznam "key fero", aby sa zvonku vedel SLAVE

server autentifikovať MASTER DNS serveru kľúčom. Kľúč sme generovali rovnako, ako v kapitole "Web server" pre HTTPS.

```
GNU nano 2.2.6
                                         File: db.sos3.local
                                                                                                    Modified
          1H
IN
<u>$</u>TTL
                                 ns1.sos3.local. hostmaster.sos3.local. (
2016112202 ; Serial
                                   604800
                                                         ; Refresh
                                    86400
                                                         ; Retry
                                  2419200
                                                           Expire
                                   604800 )
                                                         ; Negative Cache TTL
                                 ns1.sos3.local.
ns2.sos3.local.
192.168.0.2
          IN
IN
IN
                                 server1
192.168.0.2
192.168.0.3
          IN
IN
IN
                      CNAME
server1
;firewall
server2 IN
web1 IN
                                  192.168.0.3
web2
                                  192.168.0.3
   Get Help
                      WriteOut
                                        Read File <u>^Y</u>
                                                           Prev Page
                                                                                                Cur Pos
                                         Where Is
```

Obr. 2: Vnútorné DNS záznamy

```
GNU nano 2.2.6
                                        File: db.sos3.external
                                                                                                     Modified
$TTL
           1H
IN
                       SOA
                                  2016112202
604800
                                                         ; Serial
; Refresh
                                     86400
                                                          ; Retry
                                  2419200
604800 )
                                                         ; Expire
                                                          ; Negative Cache TTL
           IN
IN
                                  ns2.sos3.local.
158.193.139.74
           IN
IN
IN
 web1
           IN
IN
                       CNAME
web1
web2
                       CNAME
                                  10 mail.sos3.local.
158.193.139.74
mail
                                                                                        xt ^C Cur Pos
Text^T To Spel
                                         Read File AY Prev Page AK
Where Is AV Next Page AU
                   O WriteOut
   Get Help
```

Obr. 3: Verejné DNS záznamy

```
secret "cmFuZG9t";
};

view "local" {
    match-clients { !key fero; 192.168.0.0/24; 127.0.0.1; };
    zone "sos3.local" {
        type master;
        file "/etc/bind/master/db.sos3.local";
        allow-query { any; };
        allow-update { 192.168.0.0/24; };
        allow-transfer { 192.168.0.3; };
};

view "external" {
    match-clients { key fero; 192.168.0.3; !192.168.0.0/24; any; };
    server 192.168.0.3{ keys fero; };
    zone "sos3.local" {
        type master;
        allow-query{ any; };
        file "/etc/bind/master/db.sos3.external";
        allow-transfer { 192.168.0.3; };
};

}i
```

Obr. 4: Nastavenie parametrov pre DNS pohľady a autentifikácia Slave DNS servera spoločným kľúčom

Obr. 5: Konfigurácia DNS forwardera

4.5 DHCP

Dynamic Host Configuration Protocol (DHCP) je súbor zásad, ktoré využívajú komunikačné zariadenia (počítač, router alebo sieťový adaptér), umožňujúci zariadeniu vyžiadať si a získať IP adresu od servera, ktorý má zoznam adries voľných na použitie.DHCP Server (Dynamic Host Configuration Protocol) vykonáva automatické pridelenie IP adries svojim klientom. Môžu to byť akékoľvek systémy, podporujúce DHCP. DHCP je štandardný protokol, môžu ho využívať aj systémy mimo Microsoft. Z Microsoft operačných systémov podporujú funkciu DHCP klienta

všetky až na veľmi exotický LAN Manager pre OS / 2. V rámci siete potom máme DHCP Server - prideľujúca adresy a počítače - ktoré je od neho preberajú (DHCP Clients). V sieti môžu byť aj počítače, ktoré majú tieto adresy nastavené manuálne.

DHCP server (S2) sme museli upraviť tak, aby prideľoval aj DNS adresy serverov. Súbor "/etc/dhcp/dhcpd.conf" na S1 sme upravili tak, že sme doň pridali privátne IP adresy DNS serverov (option domain-name-servers). Do časti pre podsieť sme definovali názvy týchto serverov. Voľbu "optionhost-name" sme zmenili z pôvodného "example.org" na "sos3.local". Tým, že sme nastavili DNS server, nemusíme meniť na jednotlivých hostoch súbor "/etc/resolv.conf". Preto sme na FW museli nainštalovať balíčky pre DHCP preposielací server a podporu VLAN

apt-get install isc-dhcp-server vlan

Potom sme editovali súbor "/etc/network/interfaces" tak, že sme odstránili adresné informácie z vnútorného interfacu eth1, ale nechali sme "auto eth1", aby sa port zapol (UP). Následne sme pridali subinterface eth1.10 pre VLAN 10 (servery) a eth1.20 pre VLAN 20 (desktopy). Adresný rozsah pre jednotlivé VLAN bola sieť 192.168.0.0/24 rozdelená na dve /25 siete: 192.168.0.0 - 192.168.0.127 pre VLAN 10 a 192.168.0.128 - 192.168.0.255 pre VLAN 20.

Uvedenému popisu zodpovedá aj konfiguračný súbor pre DHCP server. Na Serveri 2 sme upravovali súbor "/etc/default/isc-dhcp-server". Definovali sme dva adresné rozsahy: jeden pre servery, druhý pre klientov. Prvý rozsah sme iba definovali, pretože v ňom máme servery so statickými IP adresami. Pre druhý rozsah sme nastavovali parametre ako napr. rozsah prideľovaných adries ("range" od 192.168.0.130 - 254), maska ("option subnet-mask" - 255.255.255.128), broadcast adresu ("option broadcast-address" - 192.168.0.255), predvolenú bránu ("option routers" - 192.168.0.129) a IP adresu DNS servera ("192.168.0.2").

FW plní úlohu DHCP Relay servera. Všetky DHCP požiadavky od klientov prechádzajú cez FW ku DHCP serveru, ktorý pridelí klientovi IP adresu a ďalšie nakonfigurované informácie. Týmto spôsobom je FW zodpovedný iba za filtrovanie premávky a server za služby poskytované na sieti. IP adresa DHCP servera sa do konfiguračného súboru "/etc/default/isc-dhcp-relay" DHCP relay agenta musí zadať ku atribútu "SERVERS" BEZ úvodzoviek. Musíme počúvať nielen na podrozhraní, na ktoré sú pripojení klienti, ale aj na podrozhraní, na ktoré je pripojený aj DHCP server t.j. eth1.10 aj eth1.20, ktoré sú definované v atribúte "INTERFACES". Konfiguračný súbor DHCP Relay servera je uvedená nižšie.

```
# Defaults for isc-dhcp-relay initscript
# sourced by /etc/init.d/isc-dhcp-relay
# installed at /etc/default/isc-dhcp-relay by the maintainer scripts
#
# This is a POSIX shell fragment
```

```
# What servers should the DHCP relay forward requests to?
# Forwarduj DHCP poziadavky na S2
SERVERS=192.168.0.3
# On what interfaces should the DHCP relay (dhrelay) serve DHCP requests?
# Pocuvame DHCP REQUESTY na vlane 20 pre desktopy, ale aj na vlane 10, aby
# sme mohli REQUEST poslat na server
INTERFACES="eth1.10 eth1.20"
# Additional options that are passed to the DHCP relay daemon?
OPTIONS=""
```

Samotná konfigurácia DHCP

Výnimky pre DHCP vo firewall-e sú uvedené v kapitole "Firewall".

Obr. 6: Konfiguračný súbor pre DHCP

4.6 NTP

NTP(Network Time Protocol) je protokol na sychronizáciu všetkých počítačov pripojených do vnutornej siete. Tento protokol zaisťuje, aby všetky počítače v sietei mali rovnaký a presný čas. Bol nvrhnutý aby odolával následkom premenlivého zdržania pri doručovaní paketov. NTP používa UDP na porte 123. NTP server sme zvolili server2, ktorý má ip adresu 192.168.0.3. Nainštalovali sme NTP príkazom

apt-get install ntp

V súbore na serveri s2 "/etc/ntp.conf" sme pridali slovenské servery zo stránky "www.pool.ntp.org/zone/sk", ostatné servery sme zakomentovali.

Na klientoch sme nainštalovali NTP pomocou príkazu

apt-get install ntp ntpdate

Upravovali sme súbor "/etc/ntp.conf". V ňom sme definovali, pre aké adresné rozsahy sa má čas synchronizovať a z akého servera sa má získavať. Po reštarte NTP služby na serveri aj klientoch príkazom "service ntp restart" si klienti z serveru 2 aktualizujú čas.

Výnimky pre NTP vo firewall-e sú uvedené v kapitole "Firewall".

```
GNU nano 2.2.6
                                        File: /etc/ntp.conf
ilegen clockstats file clockstats type day enable
 You do need to talk to an NTP server or two (or three).
server ntp.your–provider.example
 pool.ntp.org maps to about 1000 low–stratum NTP servers. Your server will pick a different set every time it starts up. Please consider joining the
/ pool: <http://www.pool.ntp.org/join.html>

// pool: <http://www.pool.ntp.org iburst

// pool: <http://www.pool.ntp.org iburst

// pool: <http://www.pool.ntp.org iburst
server 2.debian.pool.ntp.org iburst
¥server 3.debian.pool.ntp.org iburst
server 192.168.0.3
estrict 192.168.0.3 mask 255.255.255.0
ignore all
estrict default ignore
 Access control configuration; see /usr/share/doc/ntp-doc/html/accopt.html for
   Get Help
                                        Read File
                                                                                                Cur Pos
```

Obr. 7: Konfigurácia NTP servera

```
GNU nano 2.2.6
                                           File: ntp.conf
 ilegen clockstats file clockstats type day enable
  You do need to talk to an NTP server or two (or three).
#server ntp.your-provider.example
  pool.ntp.org maps to about 1000 low-stratum NTP servers. Your server will
  pick a different set every time it starts up. Please consider joining the pool: <a href="http://www.pool.ntp.org/join.html">http://www.pool.ntp.org/join.html</a>>
server 2.sk.pool.ntp.org
server O.europe.pool.ntp.org
server 2.europe.pool.ntp.org
#server O.debian.pool.ntp.org iburst
#server 1.debian.pool.ntp.org iburst
#server 2.debian.pool.ntp.org iburst
#server 3.debian.pool.ntp.org iburst
  Access control configuration; see /usr/share/doc/ntp-doc/html/accopt.html for
  details. The web page <a href="http://support.ntp.org/bin/view/Support/AccessRestric$">http://support.ntp.org/bin/view/Support/AccessRestric$</a>
                                        Read File AY Prev Page AK Cut Text
Where Is AV Next Page AU UnCut Text
                  ^O WriteOut
                       Justify
                                      W Where Is
```

Obr. 8: Konfigurácia NTP na klientovi

```
bytes from 91-235-53-86.s.azet.sk (91.235.53.86): icmp_seq=2 ttl=247 time=14
   pokec.sk ping statistics ---
packets transmitted, 2 received, 0% packet loss, time 1002ms
tt min/avg/max/mdev = 14.329/14.701/15.074/0.391 ms
oot@server2:/home/s2# ntpq -p
     remote
                           refid
                                           st t when poll reach
                                                                         delay
                                                                                    offset
                                                                                               jitter
ntp2.kajot.cz
                                            3 u
ns3.0x00.lv 194.100.2.194
stratum2-4.NTP. 129.70.130.70
                                                                                   -86.395
-88.568
                                                                                               54.944
                                                                        38.957
                                                           64
                                                                                               39.425
oot@server2:/home/s2# ntpstat
unsynchronised
 time server re–starting polling server every 8 s
oot@server2:/home/s2# ntpstat
synchronised to NTP server (85.254.216.1) at stratum 3
time correct to within 1165 ms
   polling server every 64 s
root@server2:/home/s2# ntpstat
synchronised to NTP server (85.254.216.1) at stratum 3
   time correct to within 455 ms
polling server every 64 s
oot@server2:/home/s2# _
```

Obr. 9: Kontrola externých NTP serverov

Obr. 10: Stav synchronizácie s NTP serverom

4.7 Web server

Apache HTTP Server je multiplatformový webový server s opensource licenciou.

PHP (PHP: Hypertext Preprocessor) je populárny opensource skriptovací jazyk, ktorý sa používa najmä na programovanie klient-server aplikácií (na strane servera) a pre vývoj dynamických webových stránok.

MySQL je slobodný a otvorený viacvláknový, viacužívateľský SQL relačný databázový server. MySQL je podporovaný na viacerých platformách (ako Linux, Windows či Solaris) a je implementovaný vo viacerých programovacích jazykoch ako PHP, C++ či Perl. Databázový systém je relačný, typu DBMS (database management system). Každá databáza je v MySQL tvorená z jednej alebo z viacerých tabuliek, ktoré majú riadky a stĺpce. V riadkoch sa rozoznávajú jednotlivé záznamy, stĺpce udávajú dátový typ jednotlivých záznamov, pracuje sa s nimi ako s poľami. Práca s MySQL databázou je vykonávaná pomocou takzvaných dotazov, ktoré vychádzajú z programovacieho jazyka SQL (StructuredQueryLanguage).

Na webový server sme použili apache. Apache HTTP Server je softwarový webový server s Opensource licenciou pre Linux, BSD, Microsoft Windows a iné platformy. V dnešnej dobe je najrozšírenejším na celom svete. Pre plnú fukncionalitu webového servera sme museli nainštalovať nainštalovať apache, mysql, php pomocou príkazov.

apt-get install apache2 mysql php5

Pri mysql inštalácii nás inštalátor vyzve pre zadanie hesla ku root používateľovi, ktoré potom použijeme pri inštalácii joomly a mediawiki. Funkcionalitu webového servera upravujeme pomocou tzv. modulov. Jednotlivé moduly sú v priečinku /etc/apache2/modsavailavle. Moduly sa aktivujú/deaktivujú pomocou príkazov a2enmod/a2dismod názov V adresári /var/www/ sme vytvorili priečinky s názvami web1 a web2. Kde web1 a web2 predstavovali dva virutálne webové servery. Následne sme v etc/apache2/sitesavailable 003-wiki.sos3.local.conf sme pridali cestu ku web stránke /var/www/web1 a ServerName web2.sos3.local. Pre joomlu v súbore 002-joomla.sos3.local.conf sme pridali cestu k adresaru ked uz DocumentRoot /var/www/web1 a ServerName web1.sos3.local

V adresári /var/www/ sme vytvorili priečinky s názvami web1 a web2. Kde web1 a web2 predstavovali dva virutálne webové servery. Následne sme v etc/apache2/sitesavailable 003-wiki.sos3.local.conf sme pridali cestu ku web stránke /var/www/web1 a ServerName web2.sos3.local. Pre joomlu v súbore 002-joomla.sos3.local.conf sme pridlai cestu k adresaru DocumentRoot /var/www/web1 a ServerName web1.sos3.local . Následne do DNS záznamov sme museli pridať:

pre súbor "db.sos1.local":

web1 IN A 192.168.0.4 web2 IN A 192.168.0.4 a pre súbor "db.sos1.public":

```
web1 IN A 158.193.139.74
web2 IN A 158.193.139.74
```

Výnimky pre webový server vo firewall-e sú uvedené v kapitole "Firewall".

```
GNU nano 2.2.6
                                          File: 003-wiki.sos3.local.conf
∠VirtualHost *:80>
            # The ServerName directive sets the request scheme, hostname and port t$
# the server uses to identify itself. This is used when creating
# redirection URLs. In the context of virtual hosts, the ServerName
# specifies what hostname must appear in the request's Host: header to
# match this virtual host. For the default virtual host (this file) this
            # value is not decisive as it is used as a last resort host regardless.
# However, you must set it for any further virtual host explicitly.
ServerName web2.sos3.local
            #Redirect / https://web2.sos3.local
            ServerAdmin webmaster@sos3.local
            DocumentRoot /var/www/web1
             # Available loglevels: trace8, ..., trace1, debug, info, notice, warn,
               error, crit, alert, emerg.
            # It is also possible to configure the loglevel for particular
            # modules, e.g.
#LogLevel info ssl:warn
            ErrorLog ${APACHE_LOG_DIR}/web1-error.log
                                           ^R Read File
^W Where Is
                                                                  ^Y Prev Page
^V Next Page
                     ^O WriteOut
                                                                                                               ^C Cur Pos
   Get Help
```

Obr. 11: Konfiguračný súbor webstránky

```
root@server1:/etc/apache2# cd sites-available/
root@server1:/etc/apache2/sites-available# ls
000-default.conf 003-wiki.sos3.local.conf
002-web1.sos3.local.conf 003-wiki.sos3.local-ssl.conf
002-web1.sos3.local-ssl.conf default-ssl.conf
root@server1:/etc/apache2/sites-available# _
```

Obr. 12: Prehľad konfiguračných súborov webstránok

4.7.1 Joomla

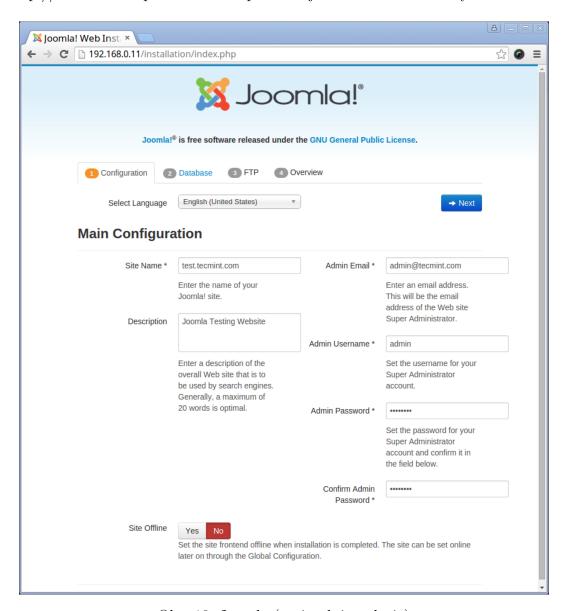
Najprv je potrebné prejsť do priečinku "/var/www/Joomla" a následne stiahneme Joomlu 3.6.2 a potom ju odzipujeme.

wget https://github.com/joomla/joomla-cms/releases/download/3.6.2/Joomla_3.6.2-Stable-Fuunzip Joomla_3.6.2-Stable-Full_Package.zip

Taktiež je potrebné nastaviť práva a vlastníctvo pre celý adresár Joomla a nastaviť práva pre súbory a adresáre.

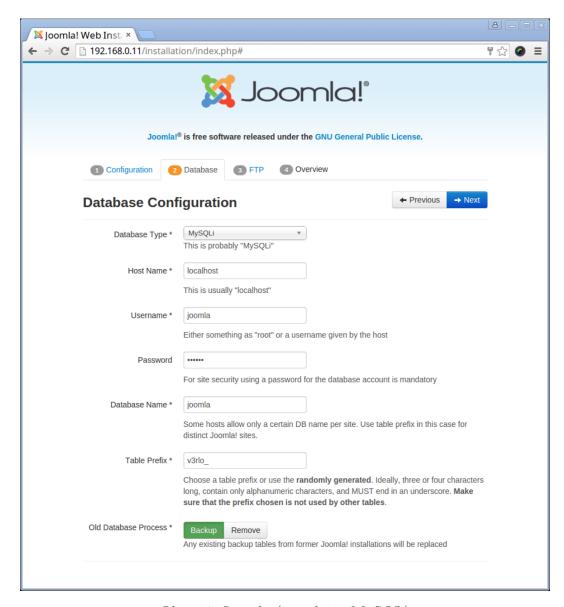
```
chown -R www-data:www-data /var/www/joomla
find /var/www/joomla -type f -exec chmod 0644 {} \;
find /var/www/joomla -type d -exec chmod 0755 {} \;
```

Po týchto krokoch sa môžem pustiť do inštalácie Joomly. Do prehliadača zadáme "http://localhost" a prehliadač nás presmeruje na Inštaláciu Joomly 3.6.2.

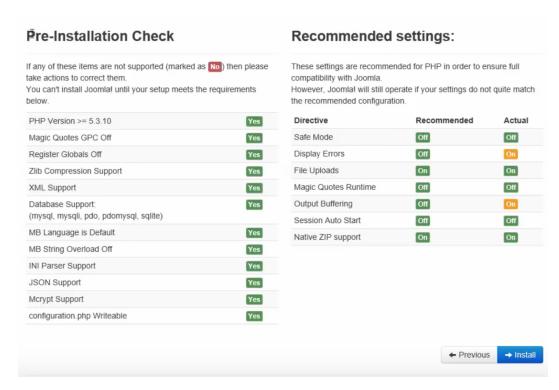
Obr. 13: Joomla (zaciatok instalacie)

Zvolíme jazyk aký chceme, odporúčaný je anglický jazyk, pretože pri slovenskom jazyku občas vyhadzovalo chybu. Jazyk je potom možné zmeniť v administrácii Joomla. Ďalej je potrebné nastaviť admin email, username, password a confirm password. Tieto údaje si treba zapísať, lebo práve týmito údajmi sa prihlasuje do Administračnej časti Joomla.

Obr. 14: Joomla (instalacia MySQL)

V ďalšej záložke "Database" nastavíme údaje, ktoré spoja Joomlu a databázu mysql. Je potrebné zadať údaje username a password, ktoré sme navolili pri inštalácii mysql, poprípade je možné ich zmeniť. Ak máme vytvorenú databázu vložíme meno databázy, ak ju nemáme vytvorenú pri inštalácii nám ju automaticky vytvorí. Prefix je predpona tabuliek, zvolíme podľa uváženia. Ftp záložku preskočíme, keďže sme ftp prístup ešte neinštalovali. Nakoniec v záložke overview skontrolujeme údaje.

Obr. 15: Joomla (kontrola nastaveni)

Je potrebné aby všetky pre-installation check boli Yes, inak bude inštalácia neúspešná. Stretol som sa s chybou Mcrypt support, vtedy je potrebné doinštalovať saymcrypt pomocou príkazu:

```
apt-get install php5-mcrypt
```

Po týchto krokoch môžeme stlačiť tlačidlo install. Po úspešnej inštalácii uvidíme správu o dokončení inštalácie.

Je potrebné zmazať inštalačný adresár. Je to možné kliknutím na tlačidlo "remove installation folder", alebo ho môžeme vymazať ručne v adresári say/var/www/Joomla/installation.

4.7.2 Mediawiki

Do adresára "var/www/web2" sme stiahli Wikimedia archív týmito príkazmi

```
wget https://www.mediawiki.org/wiki/Download/mediawiki-1.2.8.zip unzip mediawiki-1.2.8.zip rm mediawiki-1.2.8.zip
```

Nakoniec sme v prehliadači na adreseweb2.sos3.local nainštalovali mediawiki.

Obr. 16: Joomla (dokoncenie instalacie)

4.8 Poštový server

Na poštový server sme použili postfix. Postfix je počítačový program pre unixové systémy pro prepravu elektronickej pošty (MTA).

Najprv bolo ptorebné nainštalovať postfix príkazom

apt-get install postfix

Prejdeme inštaláciou, kde sme nastavili hostname na "sos3.local". Následne sme museli reštartovať postfix "service postfix restart". V súbore "/etc/postfix/main.cf" je potrebné upraviť "myhostname = sos3.local", odkomentovať "myorigin = \$myhostname". Taktiež bolo potrebné odkomentovať "inet_interfaces = all" a "inet_protocols = all" a pridať "mynetworks = 192.168.0.0/24". "Mail_spool_directory = /var/spool/mail" je cesta ku mailom pre administrátora. Následne nám po reštarte servera vypísalo started postfix: ok.

4.9 Firewall

Politika filtrovania sieťovej premávky bola reštriktívna, t.j. čo nebolo vyslovene povolené, bolo zakázané. Pre filtrovanie sme použili nástroj "iptables". Firewall sme konfigurovali priebežne s úlohami počas semestra. Skript bol uložený v "/etc/skripty/firewall.sh". Skriptu sme nastavili oprávnenia "chmod 744 firewall.sh",

aby ho mohol spúšťať iba root resp. sudo používateľ. Pravidlá v skripte sú štruktúrované podľa protokolu resp. funkcie, ktorú vykonávajú. Nižšie je uvedený konfiguračný skript na pridávanie pravidiel pre iptables.

```
#!/bin/bash
I=/sbin/iptables
# Vyčistíme pôvodné pravidlá z tabuliek NAT a FILTER
$I -F -t filter
$I -F -t nat
# Používame reštriktívnu politiku:
# čo nie je vyslovene povolené, je zakázané
$I -P INPUT DROP
$I -P FORWARD DROP
#$I -P INPUT ACCEPT
#$I -P FORWARD ACCEPT
# Povolíme vstup na loopback pre firewall
$I -A INPUT -i lo -j ACCEPT
######## CONNTRACK #########
# CONNTRACK mení bezstavový firewall na stavový t.j. firewall si pamätá spojenia,
# ktoré boli inicializované z vnútornej siete smerom von a automaticky ich povolí
# zvonku dnu
# FW CONNTRACK - čo odíde z firewallu von, nech sa naň aj vráti
$I -A INPUT -i ethO -m conntrack --ctstate ESTABLISHED, RELATED -j ACCEPT
# VLAN CONNTRACK - čo odíde z VLAN rozhraní von, nech sa na ne aj vráti
$I -A FORWARD -i eth0 -o eth1.10 -m conntrack --ctstate ESTABLISHED, RELATED -j ACCEPT
$I -A FORWARD -i eth0 -o eth1.20 -m conntrack --ctstate ESTABLISHED, RELATED -j ACCEPT
######## SNAT ########
# Našej skupine boli pridelené verejné adresy 158.193.139.74 a .75
# Na tieto adresy prekladáme požiadavky pochádzajúce z vnútornej siete,
# pretože privátne adresy nie sú smerovateľné na vo verejnej sieti.
$I -t nat -A POSTROUTING -o eth0 -j SNAT --to-source 158.193.139.74
$I -t nat -A POSTROUTING -o ethO -j SNAT --to-source 158.193.139.75
######## VLAN ROUTING ###########
# Povolíme smerovanie medzi VLANami
$I -A FORWARD -i eth1.10 -o eth1.20 -j ACCEPT
$I -A FORWARD -i eth1.20 -o eth1.10 -j ACCEPT
######## ICMP ###########
# Povolíme PINGy na firewall zvonku aj zvnútra
```

\$I -A INPUT -p icmp -j ACCEPT

```
# Povolíme PINGy z VLANiek von
$I -A FORWARD -i eth1.10 -o eth0 -p icmp -j ACCEPT
$I -A FORWARD -i eth1.20 -o eth0 -p icmp -j ACCEPT
######## SSH ########
# Povolíme SSH na firewall zvonku dnu
$I -A INPUT -p tcp --dport 22 -j ACCEPT
# Návrat SSH na FW, pokiaľ sa z neho pripájame niekam inam na SSH
# v rámci lokálnej siete
$I -A INPUT -i eth1.10 -p tcp --sport 22 -j ACCEPT
$I -A INPUT -i eth1.20 -p tcp --sport 22 -j ACCEPT
# Povolíme preposielanie SSH požiadaviek pre server S1 zvonku dnu ...
$I -t nat -A PREROUTING -d 158.193.139.74 -p tcp --dport 3002 -j DNAT
   --to-destination 192.168.0.2:22
$I -A FORWARD -p tcp -d 192.168.0.2 --dport 22 -j ACCEPT
$I -A FORWARD -p tcp -s 192.168.0.2 --sport 22 -j ACCEPT
# ... a zvnútra von - musíme povoliť obidva smery: od FW k S1 a naopak
$I -A FORWARD -d 192.168.0.2 -p tcp --dport 22 -j ACCEPT
$I -A FORWARD -s 192.168.0.2 -p tcp --sport 22 -j ACCEPT
# Povolíme preposielanie SSH požiadaviek pre server S2 zvonku dnu ...
$I -t nat -A PREROUTING -d 158.193.139.74 -p tcp --dport 3003 -j DNAT
  --to-destination 192.168.0.3:22
$I -A FORWARD -p tcp -d 192.168.0.3 --dport 22 -j ACCEPT
$I -A FORWARD -p tcp -s 192.168.0.3 --sport 22 -j ACCEPT
# ... a zvnútra von - musíme povoliť obidva smery: od FW k S1 a naopak
$I -A FORWARD -d 192.168.0.3 -p tcp --dport 22 -j ACCEPT
$I -A FORWARD -s 192.168.0.3 -p tcp --sport 22 -j ACCEPT
######## DNS ###########
# Povolíme DNS pre FW
$I -A INPUT -p udp --sport 53 -j ACCEPT
$I -A INPUT -p udp --dport 53 -j ACCEPT
# Povolíme DNS zvnútra von
$I -A FORWARD -i eth1.10 -o eth0 -p tcp --dport 53 -j ACCEPT
$I -A FORWARD -i eth1.10 -o eth0 -p udp --dport 53 -j ACCEPT
$I -A FORWARD -i eth1.20 -o eth0 -p tcp --dport 53 -j ACCEPT
$I -A FORWARD -i eth1.20 -o eth0 -p udp --dport 53 -j ACCEPT
# Povolíme MASTER DNS (S1) pre lokálnu sieť
$I -A FORWARD -d 192.168.0.2 -p tcp --dport 53 -j ACCEPT
$I -A FORWARD -s 192.168.0.2 -p tcp --sport 53 -j ACCEPT
$I -A FORWARD -d 192.168.0.2 -p udp --dport 53 -j ACCEPT
$I -A FORWARD -s 192.168.0.2 -p udp --sport 53 -j ACCEPT
# Povolíme SLAVE DNS (S2) pre lokálnu sieť
$I -A FORWARD -d 192.168.0.3 -p tcp --dport 53 -j ACCEPT
```

- \$I -A FORWARD -s 192.168.0.3 -p tcp --sport 53 -j ACCEPT
- \$I -A FORWARD -d 192.168.0.3 -p udp --dport 53 -j ACCEPT
- \$I -A FORWARD -s 192.168.0.3 -p udp --sport 53 -j ACCEPT
- # Povolíme MASTER DNS (S1) zvonku dnu
- \$I -t nat -A PREROUTING -d 158.193.139.74 -p tcp --dport 53 -j DNAT --to-destination 192.168.0.2
- \$I -t nat -A PREROUTING -d 158.193.139.74 -p udp --dport 53 -j DNAT --to-destination 192.168.0.2
- # Povolíme SLAVE DNS (S2) zvonku dnu
- \$I -t nat -A PREROUTING -d 158.193.139.75 -p tcp --dport 53 -j DNAT --to-destination 192.168.0.3
- \$I -t nat -A PREROUTING -d 158.193.139.75 -p udp --dport 53 -j DNAT --to-destination 192.168.0.3

NTP

- # Povolíme NTP pre FW zvonku dnu
- \$I -A INPUT -p udp --sport 123 -j ACCEPT
- # Povolíme NTP lokálnu sieť
- \$I -A FORWARD -d 192.168.0.3 -p udp --dport 123 -j ACCEPT
- \$I -A FORWARD -s 192.168.0.3 -p udp --sport 123 -j ACCEPT
- # Povolíme NTP zvonku dnu
- \$I -t nat -A PREROUTING -d 158.193.139.74 -p udp --dport 123 -j DNAT --to-destination 192.168.0.3:123
- \$I -t nat -A PREROUTING -d 158.193.139.75 -p udp --dport 123 -j DNAT --to-destination 192.168.0.3:123

HTTP

#Povol HTTP von

- \$I -A FORWARD -i eth1.10 -o eth0 -p tcp --dport 80 -j ACCEPT
- \$I -A FORWARD -i eth1.20 -o eth0 -p tcp --dport 80 -j ACCEPT
- # Povolíme HTTP lokálnu sieť
- \$I -A FORWARD -d 192.168.0.2 -p tcp --dport 80 -j ACCEPT
- \$I -A FORWARD -s 192.168.0.2 -p tcp --sport 80 -j ACCEPT

#HTTP zvonku dnu

\$I -t nat -A PREROUTING -d 158.193.139.74 -p tcp --dport 80 -j DNAT --to-destination 192.168.0.2

HTTPS

#Povol HTTPS von

- \$I -A FORWARD -i eth1.10 -o eth0 -p tcp --dport 443 -j ACCEPT
- \$I -A FORWARD -i eth1.20 -o eth0 -p tcp --dport 443 -j ACCEPT
- # Povolíme HTTPS lokálnu sieť
- \$I -A FORWARD -d 192.168.0.2 -p tcp --dport 443 -j ACCEPT
- \$I -A FORWARD -s 192.168.0.2 -p tcp --sport 443 -j ACCEPT

```
# HTTP zvonku dnu
$I -t nat -A PREROUTING -d 158.193.139.74 -p tcp --dport 443 -j DNAT
   --to-destination 192.168.0.2
######## FTP ########
# Povolíme FTP zvnútra von pre servery aj desktopy
$I -A FORWARD -i eth1.10 -o eth0 -p tcp --dport 20 -j ACCEPT
$I -A FORWARD -i eth1.10 -o eth0 -p tcp --dport 21 -j ACCEPT
$I -A FORWARD -i eth1.20 -o eth0 -p tcp --dport 20 -j ACCEPT
$I -A FORWARD -i eth1.20 -o eth0 -p tcp --dport 21 -j ACCEPT
######## DHCP ########
#Povol DHCP
$I -I FORWARD -i eth1.10 -p udp --dport 67:68 --sport 67:68 -j ACCEPT
$I -I FORWARD -i eth1.20 -p udp --dport 67:68 --sport 67:68 -j ACCEPT
######## SMTP ########
# Povolíme preposielanie SMTP požiadaviek v lokálnej sieti na/z SMTP server
$I -A FORWARD -p tcp -d 192.168.0.3 --dport 25 -j ACCEPT
$I -A FORWARD -p tcp -s 192.168.0.3 --sport 25 -j ACCEPT
# Povolíme SMTP zvonku dnu
$I -t nat -A PREROUTING -p tcp --dport 25 -j DNAT --to-destination 192.168.0.3:25
######## IMAP ########
$I -A FORWARD -p tcp -d 192.168.0.3 --dport 143 -j ACCEPT
$I -A FORWARD -p tcp -s 192.168.0.3 --sport 143 -j ACCEPT
# Logovanie do /var/messages/kern.log kvôli ladeniu
$I -A INPUT -j LOG
$I -A FORWARD -j LOG
# Zapneme IP Forwarding pre iptables, aby fungovali "FORWARD" príkazy
echo 1 > /proc/sys/net/ipv4/ip_forward
```

4.9.1 Spúšťanie iptables skriptu po štarte

Skript na pridávanie záznamov "iptables" spúšťame príkazom "up" v rámci konfigurácií sieťového rozhrania "eth0" v súbore "/etc/network/interfaces". Spomenutý súbor je uvedený v kapitole "."4.3 - Základná konfigurácia.

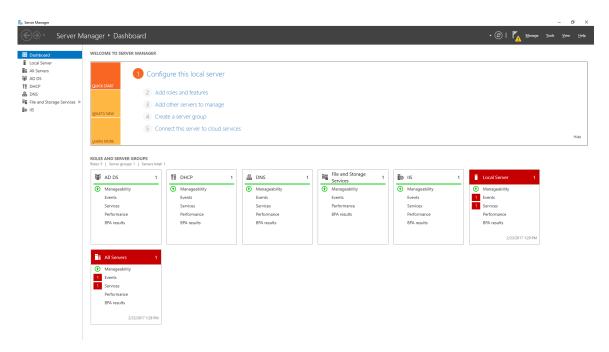
Windows

5.1 Inštalácia operačného systému

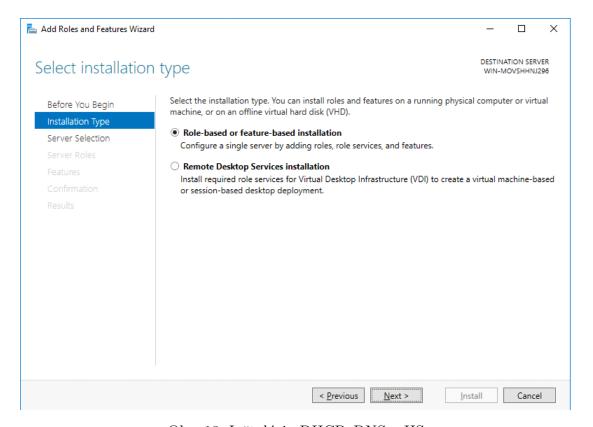
Ako operačný systém pre servery sme nainštalovali Windows Server 2016 x64. Pre desktopy sme použili už predinštalovaný virtuálny stroj s Windows 7 x64.

Windows Server sme v rámci VirtualBox-u nastavili rovnako ako pri Debian-e s tým rozdielom, že sme namiesto "Debian x64" použili šablónu "Windows 10 x64". Servery mali jeden sieťový adaptér a bol nastavený rovnako ako pri Debian serveroch. Dva sieťové adaptéry boli nastavené na Windows Server firewall-e, rovnako ako aj Debian na firewall-e, s rovnakou konfiguráciou. Osobitne sme však museli zmeniť nastavenia v časti Display ->Video Memory na maximálnu možnú hodnotu (128MB s 2D akceleráciou), aby bol zážitok z používania čo najplynulejší. Tiež sme zdvihli množstvo dostupnej operačnej pamäte na 2048MB a počet procesorov na 2. Nakoniec sme v časti Storage pridali inštalačné médium pre Windows Server.

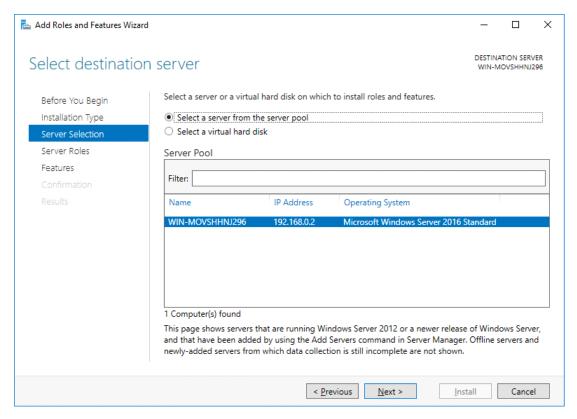
Po vykonaní potrebných nastavení vo VirtualBox-e sme spustili Windows Server virtuálku. Inštalácia bola veľmi jednoduchá - stačilo stále klikať na tlačidlo "Next". Pri voľbe typu inštalácie sme zvolili "Custom installation", vymazali sme všetky existujúce partície, vytvorili jedinú partíciu maximálnej veľkosti. Nastavenia sme potvrdili a Windows sa po chvíli nainštaloval. Po prihláseni sme po chvíli videli aplikáciu "Server Manager", pomocou ktorej budeme spravovať jednotlivé súčasti systému Windows Server.

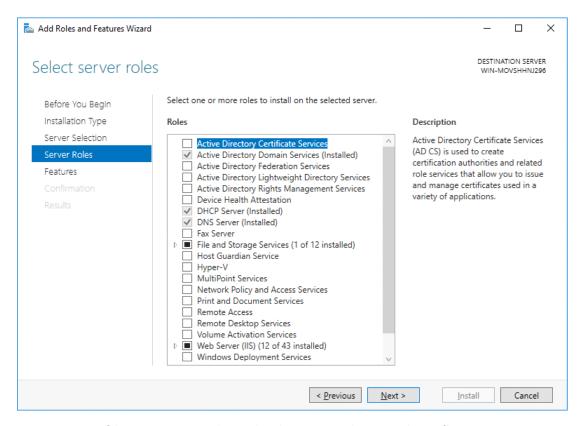
Obr. 17: Server Manager

Obr. 18: Inštalácia DHCP, DNS a IIS

Obr. 19: Spôsob inštalácie novej role pre Windows Server

Obr. 20: Nainštalované role pre systém Windows Server

5.2 Základná konfigurácia

Do Windows Server-u 2016 sme nainštalovali webový prehliadač Mozilla Firefox alebo Google Chrome (podľa preferencie - Internet Explorer bol prakticky nepoužiteľný). Podobne ako Windows 10, aj Windows Server 2016 inštaluje aktualizácie automaticky, pričom sa aktualizácie inštalujú do systému samé od seba, bez vedomia administrátora. Preto sme sa rozhodli automatické aktualizácie vypnúť priamo v nastavení služieb systému Windows. Konkrétne sme vypli službu "Windows Update" tým, že sme jej stav nastavili na "Disabled". Po nastavení sme reštartovali servery.

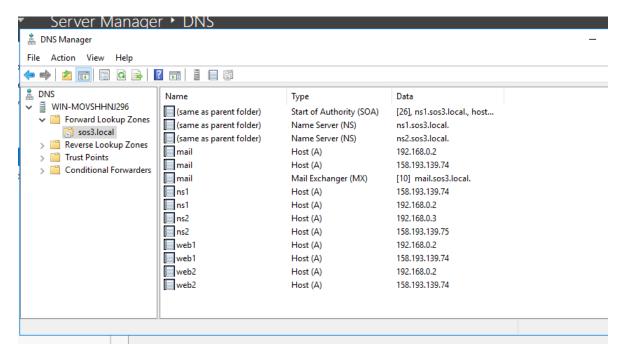
5.3 DNS

V prvom rade sme si zvolili Master a Slave. Master je server1 (192.168.0.2) a Slave server2 (192.168.0.3)

DNS master nainštalujeme pomocou Windows Server Manager. Klikneme na Manage , vyberieme možnosť Add roles and features daľej Role-based or feature-basedinstallation, zobrazí sa zoznam serverov, my vyberieme náš server a zvolímezo zoznamu rolesDNS Server a dokončíme inštaláciu.

Po inštalácií DNS balíka sme sa dostali cez Tools -> DNS -> Configure a DNS server -> Create a forward lookupzone k vytvoreniu primárnej forward lookupzóny sos1.local, nastavili sme aj nech záznamy preposiela na Slave 192.168.0.3.

Prešli sme k inštalácii DNS Slave.Postup ako pri DNS Master avšak DNS server bolo potrebné nastaviť na slavemode. Vybrali sme Tools -> Forward lookupzones -> New zone. Hneď v prvom kroku sme vybrali možnosť nie Primaryzone ale Secondaryzone a taktiež meno zóny .V ďalšom kroku určíme DNS Masterserver,v našom riešení ma IP 192.168.0.2 .Dokončíme vytváranie zóny pomocou Next a Finish. Onedlho si Slave stiahne záznamy z DNS Master servera.

Obr. 21: DNS záznamy

5.4 DHCP

Inštaláciu sme vykonali vo Windows service manager - Add Roles and Features, vybrali si možnosť DHCP server.

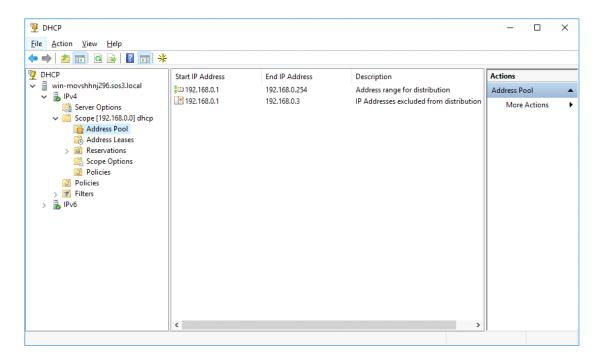
Pre konfiguráciu sme klikli na TOOLS a následne DHCP.Zobrazilo sa nám okno s ponukou , my sme vybrali náš server, IPv4 a možnosť new scope. Spustil sa New ScopeWizard. V prvom kroku sme napisali názov pravidla na prideľovanie IP adries. Ďalej sme zvolili rozsah IP adries a masku.

Rozsah IP adries od 192.168.0.1 po 192.168.0.254 Maska 255.255.255.0

Následne sme využili možnosti pridať výnimku z predtým zadaného rozsahu, teda adresy ktoré sa nebudu prideľovať napriek tomu, že sú zo nami zadaného rozsahu v predchádzajúcom kroku. Ide o adresy serverov 192.168.0.2 a 192.168.0.3.

Potom sme zvolili aký dlhý čas si server bude pamätať IP adresy ktoré niekomu pridelil. Stačilo nám 5 hodín (dĺžka cvičenia aj s rezervou).

Nakoniec sme nastavili bránu na "192.168.1.1", pridali sme IP adresy našich DNS serverov, teda "192.168.1.2" a "192.168.1.3". , a dokončili inštaláciu kliknutím na Finish.

Obr. 22: Konfigurácia DHCP

5.5 NTP

Na spustenie NTP na Windows servery sme museli vykonať zmeny v registroch. Spustíme okno RUN (WIN+R) , kde napíšeme regedit. Následne sa dostaneme cestou HKEY_LOCAL_MACHINE — SYSTEM — CurrentControlSet — Services — W32Time — TimeProviders — NtpServer až k hodnote Enabled , ktorá bola nastavená na 0 , a my ju zmeníme na 1.Využijeme opäť win+R , zadáme w32tm /config /update,čím vlastne spustíme NTP server na danom zariadení.

Na aplikáciu zmien sme reštartovali Windows Timeservice príkazom zadaným do commandline:

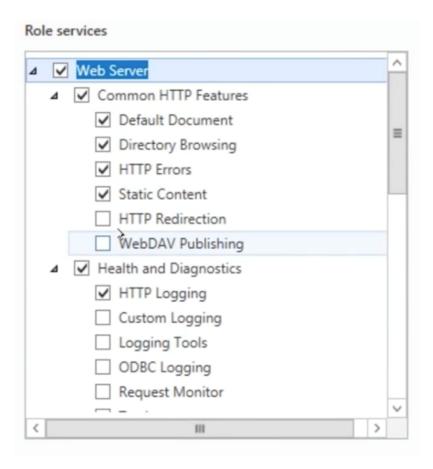
net stop w32time && net start w32tim.

5.6 Web server

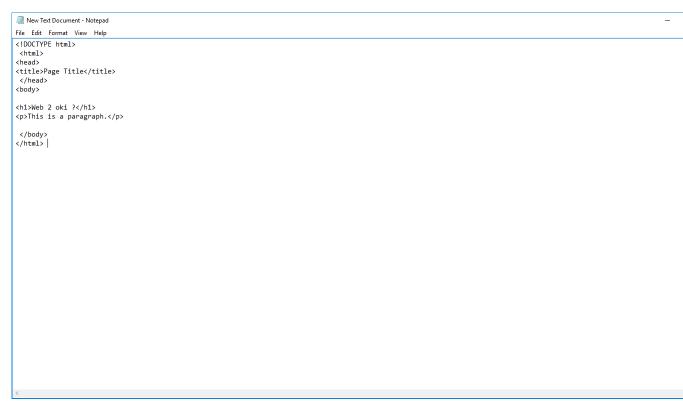
Webserver IIS (Internet Information Server) sme pridali cez windows server manager tlačidlom Addroles and features, kde sme vyhľadali Web Server ISS a pokračujeme ďalej. Pri ponuke Role Services

Následne nainštalujeme služby na server. Po úspešnej inštalácii sa IIS objaví na ľavom paneli v server manager-i. Klikneme na ikonu IIS a v zozname dostupných serverov sa zjaví jeden - ten, na ktorom uskutočňujeme konfiguráciu. Klikneme naň pravým tlačidlom myši a z ponuky zvolíme možnosť Internet Information Services (IIS) Manager. Otvorí sa nové okno, v ktorého ľavom paneli sa nachádza náš server. Rozbalíme jeho ponuku a klikneme na Sites. Pravý klik na Default Web Site nám ponúkne viacero možností vrátane nastavenia webstránky a pridania novej.

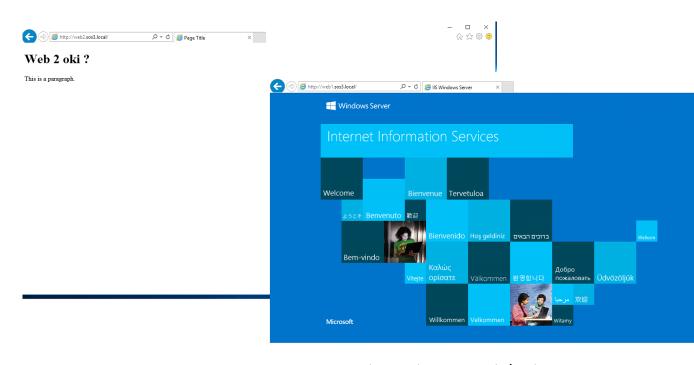
Po inštalácii sa nachádza ISS v ľavom paneli vo Windows Server Manager-i. Po kliknutí na tools v pravom hornom rohu klikneme Internet Information Services (ISS) manager. A po rozkliknutí na ľavom rohu je už vytvorená default sites. Otvoriť ju je možné zadaním do browseru "localhost".

Obr. 23: Inštalácia webového servera IIS

Obr. 24: Zdrojový kód stránky "web2"

Obr. 25: Ukážka webových stránok "web1" (vpravo) a "web2" (vľavo)

5.7 Poštový server

V server manageri klikneme na tools a v záložne DNS, nasmerujume sa ku DNS severu a vytvoríme nové záznamy pre mail server. Cname záznam mail 158.193.139.74, dva MX(Mail exchanger) záznamy 0 mail sos3.local a 10 mail sos3.local.

Zo stránky mailenable.com stiahneme standart edition. Začneme inštaláciou stiahnutého balíčka, zaklikneme web mail service(server). V nasledujúcich krokoch napíšeme do Domain Name: sos3.local a DNS host: 192.168.0.2 a smtp port: 25. Počas inštalácie nám vybehne tabuľká, kde odklikneme aby sa mailserver inštaloval ako webserver ISS. V server manageri po kliknutí servers -> localhost -> system -> diagnose si skontrolujeme či všetky políčka sú pass, čo nám značí že mail enable funguje. V ďalšom kroku servers -> localhost -> services and connectors a na SMTP klikneme pravým tlačidlom a klikneme na properties. V záložne general nastavíme default mail domain name čo je v našom prípade mail.sos3.local. Ďalej v záložke smart host nastavíme IP/DOMAIN 158.193.139.74. Po reštarte serveru vidíme že, všetky service sú running.

Service	Status
✓ MailEnable IMAP Service	Running
MailEnable List Connector	Running
MailEnable Mail Transfer Agent	Running
✓ MailEnable POP Service	Running
 MailEnable Postoffice Connector 	Running
 MailEnable SMTP Connector 	Running

Obr. 26: Inštalácia poštového servera MainEnable

5.8 NAT

Inštaláciu sme vykonali vo Windows Server Manageri, kde sme cez "Add Roles and Features" pridali službu "Routing and Remote Access" a následne sme ju nainštalovali. Pri inštalácii zvolíme sieťový adaptér eth0, ktorý je pripojený k internetu. Po inštalácii je NAT plne funkčné, ale je potrebné pridať NAT záznamy na porte 53 pre tcp aj udp. Ďalej sme potrebovali nakonfigurovať NAT v Control Panel -> Administrative tools -> Routing and Remote Access. Po kliknutí na NAT, vyberieme záložku s adaptérom, ktorý je pripojený k internet. V Address Pool je potrebné nastaviť položku "from", čo znamená náš rozsah verejných adries 158.193.139.74 a to, čo je naša koncová adresa 158.193.139.75 a maska 255.255.252. V záložke services and ports je potrebné pridať 4 nové záznamy NAT pre DNS(Master-Slave, TCP-UDP).

Obr. 27: Povolenie vzdialeného prístupu

Záver

Vytvorili sme dve verzie funkčnej základnej firemnej siete – linuxovú a windowsovú. Linuxová verzia bola postavená na operačnom systéme Debian 8.6.0 x64 Stable, windowsová na Windows Server 2016.

V linuxovej verzií sme sprevádzkovali firewall, VLAN smerovanie, DNS, DHCP, NTP, web server, poštový server.

Vo windowsovej verzií sme sprevádzkovali NAT, DHCP, DNS, NTP, web server IIS.